

Latweefchu Awises.

60. gada-gabhjums.

Nr. 38.

Trefchdeenā, 23. Septembei (5. Oktobei).

1881.

Redaktora adrese: Pastor J. Weide, zu Neuhausen pr. Schrudon, Kurland. — Ekspedizija Beshorn lga grahmatu-bohdē Jelgamā.

Maaditajs: No eefschjemehm. No ahrsemehm. Wisjannafahs sinas. Par „pagasta nabagu“ ufturefcham. Wehtule ij Dohbeles. Granits. Ehrniga nefaprafchana. Rohse. Naudas-papihru zc. Labibas- un pretfchu- zc. Atbildes. Sludinafchanas.

No eefschjemehm.

Behterburga. „Wald. Wehtu.“ sino, ka leelfirts Nikolajs Nikolajewitschs no fawas zetofchanas pa Kreewijas widus-gubernahm, deht kara-fpehka pahrraudfifchanas, 14. Septembei pahrbrauzis Behterburgā. — Dfirdams, kā minifteru komiteja 15. Septembei darbojufees ar jautajeenu par telefona eewefcham Kreewijā, pee kam zaurfkatiufees iiftrahdato preefchlikumu. — **Keifara nama minifterijas lahdē** rewideerejoht atrasti 28 milj. rublu fainneeziabas-naudas. Scho summu, kā „St. Peter. Weh.“ sino, efoht nolemts nosuhliht walfts-rentejai. — **Grofsmanis**, tā fauz to, kas walfts-bankā tohs 80 tuhft. rubl. iifaga, kā „Nowosti“ sino, efoht dšimis Mihsdneeks. 1874. gadā wifch aifbrauzis uf Behterburgu un — kā weiklis jaunelis ar labu fkhlas-mahzibu, drihfi atradis labu weetu Nelfena bankas kantori. No eefahkuma wifch ari teefcham iifurejees it gohdigi, bet reifi, kad tam bijis usdohts daschadu papihra-naudu, pawifam 4000 rublu wehtibā, eerakfihht grahmatās, tas ar teem laidees lapās — pahr rohbeschu. Wiifi puhlini, wiau dabuht rohfas, bij weltigi. — Tē pehz 3 gadeem Nelfena kantori eerohdabs — atkal Grofsmanis, ar 4000 rubleem, un luhds feheligā balfi, lai peedohdoht nofeegumu, kuru tas jaunibas weegprahitibā, no truhkuma fpeests, pastrahdajis. Naudu fchis fpehjoht tagad atdoht, tamdeht ka tehws nomiris un atfahjis labu kapitalu, — tagad griboht atkal gohdigi dšihwoht. Nelfens winam peedewa padarito nofeegumu, bet tomehr deenestā wairs nepeenehma. Grofsmanis, pa tam fawu mantojumu iifchkehrdis, peenehma weetu pee Auftrijas fuhtna, un wehlah dabuja amatu walfts-bankā. Bet „gohdigā dšihwe“ winam jau nebij wairs pa prahtam. Walfts-bankā 4 mehneschus fabijis, tas padarija jaunu lahdsibu, jau 80 tuhft. rublu leelu, un tad dewahs prohjam. — Sino, ka lihds fchim wifch wehl naw dabuhts rohfa. — **Politifkā prozeje Behterburgā**, par kuru iifgahjufcho nedel sinojahm, atlikta uf 29. Septembei. — **Awises no jauna fahf daudfinahht**, ka Bulgarijas firts Aleksanders nodohmajoht prezetees. Bagahjufchā gadā par wina nahkamo laulato draudseni dehweja firteni Jusupowu, weenu no wisbagatafajahm Kreewu mantineezehm; bet nu runā no Bahdenes prinzezes Sofijas, kura zaur fawu mahti ir rada ar Kreewu Keifara namu un fchim brihsham 17 gadus weza. — **Kahdā kawalerijas pulkā**, kas stahw Behterburgas turumā, ne fen padarihts gauscham behdigs nedarbs. Unterofizieri Pawlows lohti neganti apgahjees ar faweem apafschneekem. Par to fapiftojufchees, saldati nospreeda wiau nonahweht, un fcho fawu nodohmu ari isdarija, firgu stalli noschnaugdami neganto unterofizieri. Behz padaritas fleplawibas wiau lihfi apraka meshā un swehredami zits zitam fohljahs, pawifam zeest klufu par fawu nedarbu. Unterofiziera pasufchana, sinams, fazehla brihnifchanohs. Gefahka ismellefcham un atklahja nofeedfibu. Pee fleplawibas peedalijufchees 32 wihri, no kureem tikai 8 bijufchi ihstee isdaritaji. — **Kahda alga gaida wainigohs**, tas weegli noproh-tams. — „**Waldibas Wehtnefis**“ iifludina jaunu likumu preefch walfts lahrtibas un laufchu drohshibas ufturefchanas. Schee likumi ir dohti preefch nemeera apfpeefchanas, kas waretu zeltees zaur nihiliftu musinafchanahm. Ja nihiliftu musinafchanas un nedarbi parah-dahs kahdā weetā, tad fchi weeta teef stahdita sem mineto likumu waras. Pee tam iifchfir diwejadu nedrohshibu. — Kad kahdā weetā nihilifti isdara jeb fagatawo usbruzeenus pret pastahwofcho walfts lahrtibu un pret laufchu dshiwibas un mantas drohshibu, tad tahda weeta

teef atfihht, ka wina waijaga fiprafkas drohshibas. Bet kad zaur fcheem usbruzeenem jeb zaur nihiliftu musinafchanahm paschi laudis kahdā apgabalā paleef nemeerigi, tad fcho apgabalu war atfihht par tahdu, kam waijaga ahrfahrtigas drohshibas. Par weetahm, kura waijaga fiprafkas drohshibas apfargafchanas, atfihhts Behterburgas, Mafkawas, Charkowas, Boltawas, Tschernigowas, Nijewas, Wolinijas, Bodolijas un Besarabijas gubernas, Simferopoles, Cipatorijas, Jaltas, Feodosijas, Berekopes un Woroneschas aprinki un Berdjanskas, Rostowas, Marinpoles, Odefas, Taganrogas un Kerfchas pilfchetas. — „**Journal de St. Petersburg**“ wehtu, ka ahrleetu minifterijas pahrwaldneeks, Keifara Majestetes wahrdā, turenēs Seemel-Amerikas Saweenoto Walftju fuhtnim, presidenta Garfjelda nahwes gadijumā, rakftā iifazijis Keifara Majestetes un wifas Kreewu tautas dšilo lihdszetibu. Ari Kreewijas fuhtnim Wefchintonā usdohts, ar Garfjelda familiju darihht tāpat. — **Grahfa Koris-Melikowa** pahrbraufchana ij ahrsemehm teef gaidita Oktobera pirmajās deenās. — **Keifara Majestete** 16. Septembei notureja rewiju par kugeem, kas pahrbraufufchi ij Klufahs- un Widus juhrahm. Wifas pawehles tila isdaritas ar leelako weiklibu, par ko eemantoja Keifarifko pateizibu.

Kurfemes gubernators, geheimrahts v. Lilienfeld, no Behterburgas pahrbrauzis atpakal uf Jelgamu un 7. Septembei atkal ufnehmis gubernas pahrwaldi. — **Kurfemes muifchneeku lahrtigo landtagu**, kā „Kurs. gub. aw.“ sino, fchogad atklahs 13. Nowembei. — **Ij Kurfemes gubernas** fcho ruden ja-eefauz kara-deenestā 1610 wihru; wiau ir fehahdā wihse isdaliti uf katru eefaufchanas-aprinki: uf Jelgawas (Dohbeles) aprinki 268 wihri, uf Baufkas apr. 144 w., uf Tufkuma apr. 133 w., uf Talsu apr. 146 w., uf Kuldigas apr. 172 w., uf Wentfpiils apr. 102 w., uf Aifputes apr. 147 w., uf Grohbinas apr. 167 w., uf Jaunjelgawas apr. 183 w., uf Jlukstes apr. 148 w., — kophā 1610 wihru. Wifw perfonu flaitis turpretim, kas fchogad eerakfihiti eefaufchanas-liftes, ir pa wifw gubernu 5865.

No Jelgawas. No 16. lihds 19. Septembei bij Jelgamā Kurfemes mahzitaju fapulze jeb sinode. Pirmajā finodes deenā mahzitaji, kas bij fanahkufchi leelā flaitā, fapulzejahs pee zeen. generalsuperintendentu un gahja tad Sw. Trijadibas-basnižā, kur generalsuperintendentu lgs tureja jauku un dšilu fprediki, kura ihpafchi pamudinaja, lai Deewa wahrdu, kas mums ir par gaismu un zeta wedeju, allafch ufneemam pasemigā firdi un dšenamees pehz tam, ka Deewa wahrdē eefch mums parahditohs kriftigas mihlestitibas un tizibas darbōs. Deewkalpofchana palika wehl jaukaka zaur tam, ka Posteta lgs bij gahdajis par jo teizamu dseed.-kohri, kas ar fawahm dseefmahm wifus grahbtin aifgrahba. Bes Kurfemes mahzitajeem wehl bij is Widfemes un Mihgas nahkufchi lahdi 22 mahzitaji, kas nehma dshiwu dalibu pee finodes darbeem — un tā apleezinaja, ka grib allafch palift ar Kurfemneekem weenprahitibā un ufstizigā brahku mihlestitibā. Wahrspreedumi bij daudstahrtigi un wifw fihmejahs uf ta Kunga fehchlastibas walftibu, kura efam eestahjufchees zaur Jefu Kristu. No wifsem pahrspreedumeem wareja redseht, ka tas Kungs fawai tautai ir weenmehr bijis fehchligs. Bet deemschehl bij ari jafaka, ka weetahm ari tas tumschais gars bij parahdijis fawu fpehku, peewildams zilwekus un tohs famufnadams uf nemeeru un ziteem netikumeem, kas rohnahs fchur-tur, gan rakftōs, gan ari fadsihwē. Zerefim, ka ari fchai sinā tas Kungs fehchligi fneegs fawu palihgu, zilweku firdis fawaldidams un greefdams uf labu! — Par fkhlahm zeen. fchulrahta lgs dewa plafchafas sinas, pee kam fazija, ka fkhlas likumeem pastahwoht, fkhlu un fkhlenu flaitis eihoht

drusku masumä; ffolhlu flaitis laikam gan tamdehl, ka daschas ffolhlas ir faweenotas; ffolhenu flaitis laikam gan tamdehl, ka lauzeneeki beeschi ween dohdahs pilsehtas, un ka tagad ffolhlas unem ihpaschigi tikai tahdus behrnus, kas jau ffolhlas gaddos. — Sihmejotees us ffolhlahm, Conradi mahzitajs, Zelgawä, issazija kahdas dohmas, kas buhtu ja-eewehro laul-ffolhlu buhshana. B. p. lai wisi tee pagasti, lam ir preefsch ffolhlas seme schinakota, gahda pee laika par to, ka tohp norakstiti sipri schinkofchanas raksti jeb dokumenti un ka semes-gabali tohp kahrtigi apmesti ar kupatschahm, ta ka nelad schini sinä nezeltos jusas. Ari par to buhtu jagahda, ka ffolhlas seme lai netohp preefsch ffolhlotajem par daudis augsti aprehinata, bet ta, zil tai apgabalä mehds par puhra-weetu, zaur-zaurim nemoht, malfacht. Ari par to buhtu jaruhpejajs, ka ffolhlotaji, kas 12 gadus bijuschi amatä, dabutu 14. tschinu, zaur ko us wifu muhschu tohp atwabinati no frohna no-dohshahanahm.

Gewehrojoht jaukajs sinodes deenas jaleezina, ka pee wifahm jautrahm pahrspreeschahanahm walidija meera un mihlestibas gars. Un schis gars, kas pee mums strahda ar leelu swebhtibu, ir ihpaschi wajadstigs schini muhsu laika. Kaut ari schis gars isplatitohs par muhsu draudschm, dsiki eesaknodamees muhsu wifu firdis!

Zelgawas Mahru-tirgus mums schogad pawisam bij pasudis, laikam gan tamdehl, ka pehz wairak leetus-deenahm schihis tirgus-deenas bij faufas un jaukas, un tad, sinams, semkohpji tirgus preekus aismirdami, lehrhahs jo preezigati pee lauku-kohpshanas preekeem. Tirgotajus no sweschurenes jau newarejahm gaidiht, tapehz ka schis tirgus newaid sirgu-tirgus, un schahds tikai peewell jau leetas paschas, ka wajadstibas labad — augstus un semus, jo neweens senturis jeb preefschu-we-dis taf newar buht bes firdsina; — tapehz tad ari waram zereht, ka nahkofchais Miketu-tirgus buhs daudis duhschigats, jo tad buhs wairak naudas, wairak tirgotaju un wairak walas, un jaunais tirgus-plazis ar faweem labumeem ari gaida us sirgu-andelmaneem. — Kas Zahnds scho jaunio tirgu ir apmeklejis, gan newarehs leegt, ka eerikte ihstin preefsch sirgu-tirgus jo pilniga, ka to jau reis Latw. Awises minajahm, par Zahnu-tirgu runajoh; bet te buhtu wehl japeemin, ka schi eerikte ari wehl jo swarigahm wajadstibahm schinis deenas, un ari jau nedetas atpakaf, ir kalpojusi, pr. pee jahjeju kara-spehka zauri eeschanas zaur Zelgawu, — ihpaschi tai laika, kad zaur pilsehtu teskofchais Zehkaba kanahlis, no kura katris pumpitis dabuhu sawu uhdeni, tihrischanas un jaunio judmalu buhwes, ka ari jaunahs uhdens-wades truhbu liffchanas labad bij nolaisis, ta ka wifa pilsehta bij faufa, ka plenzka bes taukeem, un pascheem preefsch bruhka no peewe-dejeem nemoht — bij jamaska 3 lihds 5 kap. par spanni uhdena, — fur tad nu lai buhtu sadabujuschi uhdeni preefsch tuhlfoscheem draganu jeb kasaku sirgeem, kas tai laika scheid mainidamees gahja zauri?! Te leelakaja mehra islihdseja jaunais tirgus-plazis ar sawahm afahm un plaschajeem schukhneem; tapehz redsam, ka ari schai sinä eerikte ir wehrtiba. — Waram gan zereht, ka ar laiku scheid eetaisifees jauna, smaka pilsehtas-dafa; jo weeta ir jauka, schofejas mala, turu pee bahnuscha, un jaunahs eelas ir taisnas un brangi brugetas, un uhdens-flunstes eerikte klahu. — Nu tik buhtu jawehlahs, ka gaditohs brangi pirzeji us teem buhw-platscheem, kas Herrmanowski kgam wehl pahrdohdami; jo nolihgumi, ka dsirdam, efoht lohti peenehmigi, tahs buhw-weetas daschada leelumä dabujamas un katram pirzejam tas labums, ka naw wis, ka wezu grunti nopirkuscham, jariktejahs pehz we-zahm fundamentehm jeb feenahm, bet war buhweht jaunä weeta pehz patilshanas, un ari dahrsinu eerikteht. — Nu tad — wehlesim labam noluhklam labu isdohshanohs!

G. M.

Zelgawa. Isgahjuscho nedet pehz „Mit. Itgas“ pasneegto sinu par jaunio pilsehtas-lifumu eeweschanu 9ds Kursemes meests „Mit. Itga“ pati tagad paplaschina, sinodama, ka minetais preefsch-lifums ari sihmejotees us Balangas meestu.

No Bukaischeem. Zeen. „Sinotajs“ mums sino, ka Bukaischu zeen. grunts-lungs A. v. Lieven efoht 3. Septemberi sawus lihds-schinigohs mahju rentneekus atlaidis us dsimts-pirshanu. Puhra-weeta malfajoh zaurmehra 50 rubl. Daschi fainneeki newarejuschi sawas tehnu-mahjas nopirkt, bet bijuschi jalaisch sweschneeki eeschä. — Waj schi pirshanas-summa ir par leelu jeb naw, par to newaram spreest, jo nesinam, kahda tur seme. Bet tomehr zeen. Bukaisch-neekus pamudinam, lai jele ihsti apdohmä, waj nebuhtu labaf, kad paschi sawas mahjas patur. Weegli ir weetinu atstah, bet gruhiti eet — zitu dabuht. Schogad, sinams, ir gruhiti pirkt, jo lauki ir patuf-schi; bet waj tad nu weenmehre ta buhs? Deews dohs labafus gadus, un tad dasch warbuht noscheshlohs, ka ir schikhtrees no mihlä semes

stuhrischa, fur warbuht jau tehnu-tehwi puhlejuschees. — Bez zeen. „Sinotaja“ raksta schis gads Bukaischneekem leekahs buht paplahns. Seemas-schija efoht bijusi lohti wahja; warohht rehkinahht zaur-zaurim 4—5 graudu. Wafareja efoht puslihds laba.

Si Gleebaweefcheem. Si dascheem apgabaleem Latwija mehds dsirdam preezigas wehstis; is muhsu puses deemschehl newaru ta wehstih, jo daschä sinä wehl atrohnamees it behdigä buhshana. Lai gan efam Latweefchi, tomehr muhsu mahtes-walodas naw ffolhlas, bet Kreemu waloda, ko eemahzamees daudis-maf runahht un rakstih. Ar tizibas-mahzibahm pee mums eet itin wahji, jo tikai us paschu eeswehtifchanu behrni eet ffolhä pee zeen. mahzitaja kahdas nedetas, lai waretu eemahzitees tohs wifu wajadstigakohs galwas-gabalus. — No jaunlaika smalkajeem preekeem pee mums war mas ko runahht. Ne fen daschi bij sametuschees kohpä us danzofchanu meschä. Te kahds wihrs atnahza un trauzeja muhsu preeku, ta ka aigahja mahjas ar zauru palausi, un daschi ar sileem deguneem un silahm mugurahm. — Tad wehl buhtu japeemin muhsu linu-talkas, us kurahm daschu reis netohp kahrtiga buhshana eewehrota. Par „steberi“, kas schi no dascha tohp lohti zeenihis, negribu ne runahht, jo peeklahjiba aisleeds; bet runahht gan ir jaruna no kahdahm dseefmahm, kas naw wisai gohdigas un peeklahjigas un kas aisker puishus un meitas, nama-tehwus un nama-mahtes. Zeredams, ka us preefschu schini sinä pee mums ees labaf, es nama-tehwus, nama-mahtes un ifkatru kreetnu wihru luhdsu, lai jele gahda par to, ka negohdigu dseefnu trallinafchana nekur netaptu dsirdeta.

Gaigatu Matih.

No Dsirzeemas. Pagahjuscho nedet muhs apzeemoja negaiditi weest, — sirgu-sagti, mineta pagasta B. fainneekam sirgu, 120 rubl. f. wehrtiba, no ganibahm aishahdami. Ari B. fainneekam nosaga sirgu, 85 rubl. f. wehrtiba. Sirgi bij ar dselnu pinekteem saflehgti, bet sagti ar wifem aigahjuschi.

Me-ilgi atpakaf nodega augschä mineta pagasta R. fainneekam feena-schukhnis. Schukhnis bij kahda attahfa plawa; tamdehl newar flaidri suahht, no lam uguns zehlfues; — laikam buhs peelaista no besdeewigahm rohsham. Stahde ir leela.

Schmesmuishä 17. Augustä no pehrfona tikufchi nosperti diwi wihri. Itabä sehdejuschu trihs; sibins, zaur lohgu nahkdams, diwus nositis, bet treschais, kaut gan pee semes pagahste, tomehr palika dsihws. Aigahjuschohs apraud atraitnes ar maseem behrineem.

„Brahleni Schikhbais un Likhais“.

No Skrundas. Noluhsjotees us Bertrama lga sinojumu Latw. Aw. № 27. un us pretrastu Latw. Aw. № 31., man ja-isskaidro, ka mana willas-wehrptuwe ir gan ta pirmä Kursemä bijusi, kas zelka, — ka es ar to esmu jau ari strahdajis — un ka ta tikai schim brihscham ruhmes truhkuma dehl ir atlikta, tapehz ka tapä eerikteta jauna, daudis leelaka willas-kahrschamä maschine, kas wehrptuwes ruhmi aishema. Zaur ruhmes paplaschinafchanu wareschu drihsunä atkal fahht wehrt; bet to tad ihpaschi zaur „Awisehm“ darischu sinamu. — Ka man leekahs, tad zeen. sinotajs ir Skrundineeks, un grib Skrundineeku wahrdä teem to no manim pirktu bikeri, kas jau „Awises“ skandinahis, peefawinahht. Es stihdu beigt gribedams, teem to gohdu no wifas firds nowehlu un — „Awises“ wairs par to nerunafchu un winam neka ne-atbildeschu.

F. G. F. Schultze.

Kuldigä 10. Augustä schini gadä atklahja sehchklafigu seeweefchu kahrtas gimnastiju, fur sem direktora un direktifes preefschneezibas ari wairak ffolhlotaji un ffolhlotajas pasneeds jo plaschas mahzibas.

Scheitan ari dibinata komiteja, kas ihpaschi ruhpejajs par eelu brugeschanu un pahrlabofchanu. Wehra leekohht trotuaru nepilnibu un tahs publikä no daudis pusehm issazitahs nepatilshanas, schi komiteja galigi nospreeda, ka trotuari leelakäs eelas pahrtaisami zaur apleefchanu ar asfaltu. Tagad minetahs komitejas spreedums pa leelakai dakai jau ispildihis, un neba bes ihpascha labuma! It lehti ir nomanams, ka Kuldidsneekem us tagadejeem trotuareem eeschana weizahs daudis drohshaki un skrajaki.

Sadilwe Kuldigä tagad ir daudis jautraka, nekä preefschlaitös. Kuldidsneekem schowafar pirmo reis ir pastahwigs musikas-kohris. Tschetras reisas nedekä Seelenbindera orkesteris aizinaja pilsehtneekus us pastaigafchanohs un rohtafchanohs Kuldigas, no dabas tik jauki apbalwotä pilsdahrä, us pascha Wentas mahmulinas krasta. Stahwais Pilskalns ar wezlaihu dohbumu, leelais walnis un muhra drupas us Wentas peekrahtes ir fapnu-tehleem lihdsigas atleekas, kas usmanigo apluhlotaju garä aiflidina winds fentschu druhsmibas laifös. Pee tam Kumba lejä tik druhmigi krahz, it ka gausdama firmahs fenatnes noslehpumus. Teefcham wehsturiga un jauka ir schi

weeta! — Wehl buhtu japeemin, ka Kuldigas Latweefchi fchowafar, fwehtdeenā preefch Jahneem, pirmo reisi isgahja sakumōs Kuldigas Kalumuischas leclajā muischplazi. Saules mahmina riteja tanī deenā, tā fakohht, gar semi; tamdeht ari bij warejufchi eerastees dauds dalibneeku. Sakumneekus eelihgmoja Kuldigas Latweefchu wihru-kohris, sem Kalumuischas fshlotaja wadischanas. Leelako patifschanu eman-toja muhsu mihtahs tautas-dseefmas. Wijs gahja tik peeklahjigi, patihkami un kohfchi, ka ihfi preefch pušnaktis fchkirotees, daudsi par fcheem fatumu-preefeem issazija sawu patejizibu. — Sai gan ari beidšamā laikā dafchi Kuldigas un aplahrtnees Latweefchi zenschašs pehz fabeedrigas dšihwes, tad tomehr wehrā nemoht, ka weenoteem spehkeem dauds war panahkt, buhtu wehl dascheem eewehlams, tahdās leetās ne-isturetees til weenaldfigi.

Statuti preefch nahkamahs „Kuldigas Latweefchu beedribas“ ir jau eefneegti Augstai Waldibai, un wihu apstiprinafchana drihs gaidama; bet waj fchahdai beedribai ari wajjadšgees spehki peedalifsees, to isfchirs tikai nahkamiba.

Wentas fraujašs uhdentinišs
 Rumbā krahdams nogahfchahs, —
 Teiz tauteefcheem, ka meedšinis
 Is aghmi jaberschahs. Mohdrinfch.

Leepaja. Ka bruhtes wehl pehdigā brihdi pee altara mehds apdohmatees un us mahzitaja jautajumu, waj grib ar sawu iředseto wihru preekus un behdas kohpā pazeetigi panekt, ar „nē“ atbild, tas gan mehds notikt, kaut gan wisai refi, bet ka ari bruhtgans to buhtu jeb-kad darijis, par to naw gadijees dširdeht. Bet nu tahds atgadijums ir bijis, ka „Lib. Ztg.“ stahsta, turenēs Wahzu basnizā. Pehz tam, kad bruhtes-pahris fahsu preefchwafaru lohti jautri padšihwojis, tas ohtrā deenā pehz deewkalposchanas gahjis it lihgfmi pee laulibas altara. Mahzitajš tohs firnigeem wahrdeem pamudinajis us gohdigu dšihwi un tad, pehz sawa amata, greefees pee bruhtgana, noprasihht, waj griboht ar sawu bruhti pazeetigi kohpā dšihwoht; bet tē bruhtgans, it negaidoht, atbildejis: „Gō gribetu gan, bet mana „mama“ to nefauj.“ War gan dohmatees, fahdu eefpaidu tahda mamas-luteklifcha atbilde darija pee fapulzeteem.

Widšemes muischneeku fahrtigais rudens-konwents, ka „Nig. Ztg.“ sino, fakaufktis us 12. Oktobri. — **Widšemes ew. lutr. konšistorijā,** kas 15. Septembri eefahka sawu rudens-juridiku, efoht peeteikufchees diwi Deewa-wahrdū kandidati, v. Hirfchheidta un Spalwina kungi.

Zehrpataš istahdē, kura tika tur notureta no 25. lihds 31. Augustam, bijufchās, ka „Gesti Postimees“ raksta, ari dauds fshoklas leetu un wajjadšibu istahditas. Zhpafchi Wenderes fshokla bijuši fchai sinā eewehrojama. Rudinas un Tarwastes meiteņu fshoklas rohkas-darbi greejufchi istahdes apmekletaju wehribu us fewi, un wairaf meiteņu dabujufchās medalus un usflawefchanas-rakstus par saweem tohkas-darbu istrahdaumeem.

Bez-Drustu fawstarpigahs uguns-apdrohšchinafchanas beedribas statuti 2. Augustā apstiprinati no eefshleetu ministera palihga.

No Behrnawas tuwuma teef „Gesti Postimees“ am“ rakstihšs, ka tur fchogad labiba wispahrigi labi isdewufsees. Rudsi efoht mihtstā un smiltainā semē labi, zitās weetas pawahji, bet isdohdoht dauds graudu. Aijas un kartufeli efoht lohti labi; meefchi un lini drusku wahjaki. Seena dabujufchi maf.

Rehwale. Is Rehwales zeetuma ne fen isbehdja 2 arestanti. 12. Septembri nu Rihia-Harrijas halenrichters Rehwales polizejas waldei eefuhitija diwus fakertus tehwiawš, ar rewolwereem un sohbineem apbrunotus. Bet tur nu israhdijahs, ka fchee abi bij isfuhititi no zeetuma-waldes, lai behgkeem dšihstu pehdas; bes apleezibahm buhdami, wini kā dohmatee arestanti tika apzeetinati, un tā nu zaur pahrfkatischanohs aiskaweti — isdariht sawu usdewumu.

Reifchu rakstneezibas beedriba, Tilschā, kā is isfuhititā usajizina-juma redšams, noturehs sawu gada-fapulzi 29. Septembri (11. Oktobri) turenēs „Kasino“ beedribā. Ari nebeedreem atfauts nemit dalibu. To wafaru preefch tam buhs weefiga kohpā-buhfchana.

Wilnas generalgubernators, generaladjutants grahšs Todlebens, ir pahrbrauzis no ahrsemehm mahjās un atkal usnehmis sawa amata darifchanas. — **Dhtro laufšaimneezibas kongress,** ohtrajā aprinkti, kā „Ztg. f. St. u. L.“ sino, 1882. gadā noturefchoht Wilnā; usajizinajumi semkohpibas beedribahm deht delegatu ezejfchanas un jautajumu fastahdischanas jau isfuhititi.

Mafkawā fchinis deenās bijis leels uguns-grehfšs; nodeguši wifa wefela bohfschu-fehta, isnemohht tikai fahdas magafinas. Stahdi rehkina us 2 1/2 milj. rublu. Wijs bijis apdrohšchinahšs.

Schitomira. Luzlas aprinka-teefā 24. Septembri eefahfchotees prozeje fahdā leetā, kas sawā laikā istrauzēja wifu Wolinijas gubernu. Apfuhdsehts ir Kijewas uniwersitetes fenakais students Mitewitfchs, ka mehginajis sawu tehwu nogisteht un tad zaur uspirkteem flepkawahm to lizis nonahweht. Negehlibas un neleetibas eemefliš efoht bijis dehla dušmas pret tehwu un nodohms, peefawinatees tehwa leelo mantu. 120 leezineeku efoht fchini prozeje. Apfuhdseto aifstahwefchoht Pehterburgas adwokats Andrejewefšis.

No Iweras sino, ka tur fahdas manufakturas direktors un ari ziti tirgotaji dabujufchi wehstules, kuras teem ar draudeem pawehlehts, lai sinamā deenā, laikā un weetā noseek sinamu naudas-summu. Gefahkumā dohmajufchi, ka fchee draudi iset no nihilistu pufes, un tamdeht leelifki fagatawojufchees — apzeetinahht tohs, kas nahfchoht nemit nolikto naudu. Sinamā deenā tad nu ari teefcham apzeetinajufchi fahdu wihru, bet tas israhdijees par prastu — firgu-fagli.

Woroneicha. Is Ostrogofchlas aprinka sino „Ruffl. Bed.“, ka breesmigā difteritifa-fehrga neganti tur plohfotees. Kamehr dakteris nobrauzoht fahdā fahdšchā, tamehr zitas fahdšchas eedšihwotaji krihtoht kā mufchās, un ne wis ween behrni, bet ari pee-augufchi. Fehdšcheeris is flimnizās newarohht iset, un zita palihdšihba nekur ne-efohht fafneedsama. Efoht gadijees, ka weenā nakti weenā pašchā familijā fehrga nogalinajufi trihs familijas lohzeklus.

No ahrsemehm.

Wahzija. Keifars Wilhelms nobrauzis us Stutgardu deht peedalifchanahs pee Wirtembergas nelaiķa kehnina Wilhelma simtahs dšimfchanas-deenas fwehtkeem.

Auftrija. Runas par keifara Franz Jofesa gaidamo fanahfchānu ar Kreewu Keifaru leekahs buht nedibinatas jeb pa-agras. Wismasal Pehterburgas Frantschu awife „Agence Russe“, kura faiteš ar Kreewu ahrleetu ministeriju, raksta, ka, eewehrojohht abu wal-dibu labo draudšibu, fanahfchana gan waretu notikt, tomehr fchim brihšcham gada laikš un ziti eemefli preefch tahdas fanahfchanas ne-efohht ihfi derigi.

Anglija. Seemel-Amerikas presidenta Garfjelda nahwes deht ir no Anglu kehninenes pawehletas pilsgalma truhwes us weenu nedeku. — Lihds fchim waldineeku pilsgalmi mehdsja gehrtees truhwes tik deht zita fahda waldineeka nahwes. Ka tas ari noteek pee republikas presidenta nahwes, lihds fchim wehl nebij peedšihwohts. — **Londones pilfchetas-weetneeku** fapulze nospreedufi fuhthiht Gladstonam adrefi, kura ta par wina garigajahm dahwanahm, karakteri un leelajeem nopelneem issazitu fapulzes apbrihnofchānu un kura tas teek luhgts, fehdeht preefch marmora tehla isgatawofchanas, kuru pilfcheta grib winam par gohdu nostahdiht pilfchetas-nama fahlē. Adrese tilfchoht Gladstonam pasneegta selta kaspelē.

Spahnija. Barfelonā tikufchi apzeetinati tur notureta sozjalistu kongresa presidents un sekreteeris, tamdeht ka kongressis taišijis spreedumus Kreewu nihilisteam par labu.

Rumenija. Ministerija fahkufi apspreeft jautajumu, kā waretu aptureht Kreewu Schihdu eenahtfchānu Rumenijā; jo wihu tur fanahzīs jau tik dauds, ka waldibai zehlušchahs ruhpes, kur tee lai paleek un kā pahrteek.

Bulgarija. Likums par walstš-padohmes eestahdi tagad pilnigi no komišijas isstrahdahts un tik wehl no firšta apstiprinams. Pehz fchi likuma padohme pastahwehs is 10 lohzekeem, kas no firšta eezekami. Wineem wajag buht Bulgaru pawalstneekem.

Greekija. Greeku-Turku rohbeschas leetā, kas jau gandrihs bij isfchirta, pehdejā brihdi wehl iszehlees stribdinfch. Turzija grib rohbeschu tā wilkt, ka leelakā dafa no Salambrijas upes paliktu Turzijai; bet tas ir pret nolihgumu, un leelwalstju fuhtri tamdeht laidufchi Turzijai kohprastu, kura tee pretojahs wiras nodohmam. — **Rehninfch ar leeku pawadonu** pulku dewees zelā us jaun-eenentahm prowinzehm. Wispirms tas nobrauzis us Artu.

Afganistana. Kauja starp Emiru Abdurachmanu un Gjub-Kanu bijuši 10. (22.) Septembri, un wilkufees no pulksten 7eem no rihta lihds pusdeenai. Abdurachmana spehks bijis no pašchā eefahkuma dauds stipraks, un pee tam wehl diwi pulki kaujā pahrgahjufchi no Gjuba us Abdurachmana pufi. Tomehr Gjub-Kans duhfschigi pretojees, tā ka us abahm pufehm saudejums bijis leels. Bet galā Gjubs tomehr tizis pilnigi fakauts un aifbehdšis us Heratu, atstahdams uswaretaja rohkas

dauds leelgabalun un bagaschas. Behz kaujas Kandahara atwehra Abdurachmanam fawus wahrtus bes pretestibas.

Seemel-Amerika. Isgahjufchâ nummurâ zeen. lasitajeem simojahm, ka Sawaenoto Walsju presidents, Garfjelds, pehz grubtas zeeschanas nomiris un jau paglabahs. — Tâ tad schogad diwi wareni waldineeki — muhsu mihtotais nelaika Keisars un Garfjelds — ir kritufchi par upuri breefmigahm flepkawu rohkahm. Schee diwi wihri, kas tagad ta kunga preekschâ, flaidri apleezina, ka tee, kam tautas un walsis labflahschanahs ruh, tohp daudsfahrt waijati, un ka labs prahts, flaidra firds un slaweni darbi zilweku ne buht newar issfargahnt no besdeewjeem un flepkawahm. — Par presidentu palizis, Garfjelds gribeja dariht galu nekahrtibahm, kas Amerikâ ir deemschehl eewceufschahs pee walsis amata-wihru zelschanas. Kas grib pee kahda amata tapt, tam ja-eegrufsch nauda. Bes naudas pat kreetnahee wihri taps reti eewehroti. Franzusis Gito gribeja zaur naudu dabuht weetu; bet kad tas apafsch Garfjelds waldischanas negahja, tad Gito apnehmahs presidentu noschaut. Bes tam runâ, ka Gito esohht prahtâ drufku fajuzis. Waj tas teescham tâ ir, newar sinahht. — Garfjelds bij weens no Seemel-Amerikas jo teizameem presidenteem. Winsch bij ifkatrâ sinâ flaidris zilweks, kas ifkatru netaisnibu nihdedams eenihdeja un zensahs pehz wisa ta, kas ir labs un teizams un zaur ko waretu fawu walsi west pee ahrigas un eefschigahs plaukschanas. Winsch naw dsimis augstmanu pili, bet masâ, wezâ buhdinâ. Wina tehws, zitadi mahzihst wihrs, bij farmeris jeb mas semkohpis, kas pats fawu semes-gabalinu apstrahdaja; mahte bij kluza, kreetna, ruh-piga un deewabihjiga faimneeze, kas pati lihdsstrahdaja tiklab us lauka, kâ ari namâ. Tehws drihs nomira, un mahte palika ar maseem, kusleem behrnineem weena pati. Wezakais dehls bij kahdus 12 gadus wezs un Schehms Garfjelds (nelaika presidents) kahdus peezi gadus. Us maso semes stuhriti guleja parahdi. Arajis un plahwejs bij miris. Ko lai nu eesahht nabaga atraitne?! Draugi dewa padohmu, lai maso grunti pahrdohd; lai isdala behrnus pee draugeem un kaimineem un lai mahte pati peenem kahdu weetinu pee zita par strahdneezi. Kai gan mahte ari to negribeja dariht, bet labpraht pati buhtu audstinajust fawus behrninus, tad tomehr wina par scho leetu farunajahs ar faweem masineem. Behrni ne buht negribeja no mahtes schirtees, un apshlijahs strahdant zil waredami tehwa druwâ un mahtei maifi doht. Tâ tad mahte ar faweem masajeem zahlisheem palika wezajâ ligdinâ; pahrdewa wehl kahdu gabalu no fawas masahs gruntites, lai waretu aismasfahht parahdus par semes stuhriti, un fahka tad preezigi un us Deemu palaudamahs strahdant ar faweem „maseem“ palihgeem, jo zita strahdneeka winai nebij. Par deemu behrnu pulzinsch bij ap mahti laukâ pee darba, wakardos pee gramatahm. Kad paschu darbi bij pasrahdati, tad behrni gahja pelnitees pee ziteem; masais Schehms Garfjelds kahdus 12 gadus wezs esohht pelnijis pilniga wihra deenas-mafsu fawas kreetnibas dehlt. Kad masâ buhdina bij palikufi par dauds weza, tad behrni usbuhwejufchi mahtei jaunu un labaku mahjimu, pee kuras Deewa meerâ dusofchais presidents Schehms Garfjelds jo duhschigi strahdajis. Kad wezakais dehls bij peenehmees gaddos un spehka un wareja weens pats apstrahdant lauzinus, tad Schehms, kâ jaunais dehls, fahka pelnitees us fawu rohku; gahja ar laiwahm, dsihwoja par algadfi u. t. j. pr. Bet darbs un mahzibas pee wina al-lasch gahja rohku-rohkâs. — Tehws, eewehrodams dehla gara-dahwanas, mahtei reis fajija: „No muhsu Schehmsina ar laifu isnahks leels wihrs.“ Tas ari peepildijahs. Labu naudas gabalinu eekrahjees, Schehms Garfjelds cestahjahs augstfokhlâ studeereht; tad kara-deeneestâ; pehz palika par augstu wirsneeku, un beidschot scho masu lautinu behrnu eezehla par Seemel-Amerikas presidentu. Bet deemschehl winam nebij atwehlehts ilgi puhletees schai leelajai walsij par labu. — Wisi wina tâ zeenija un mihleja, ka Amerikaneefchi ir fametufchi lohti dauds naudas preeksch wina nofkumufschahs familijas.

Wiswezakais wihrs pafaulê. Londones ahrstu nedelas-awise „Lancet“ ir scho gohda-wahrdun dewufi kahdam wihram Bagotas pilfehstâ, Salwadorâ. Behz wina pascha issfajischanas tas esohht 180 gadu wezs, bet wina kaimini faka, ka esohht dauds wezaks. Winsch ir pus Spahneefchu dsimuma un fahzahs Michaël Solis. Dr. Hernandez leezina, ka wezakais eedshwotais pilfehstâ esohht bijis wehl behrens, kad Solis jau bijis 100 gadu wezs. Wina parafks esohht atrasts starp teem, kas 1712. gadâ fabeedrojufchees buhweht kahdu flossteri. Dr. Hernandez atrada scho eewehrojamo wihru dahrsâ strahdajam. Wina ahda lihdsmahs pergamentam, un mati ir balti, kâ sneegs. Behz wina dohmahm tas dsihwojoch tapehz tik ilgi, ka tam esohht pawisam fawadas dsihwes eerafchas. Winsch ehd tik weenreis par deemu, pus-

stundas laiku; jo pehz Solis'a dohmahm zilweka mahga nesphejoch 24 stundas wairaf sagremoht, kâ tik, zil weenâ pusstunda warocht ee-ehst. Winsch bij radis katrâ 1. un 15. mehnescha deenâ gaweht, un minetas deenas dsert dauds uhdena. Solis ehd tik spehzigus ehdeenus, bet katru reis aukstus.

Wisjannafahs sinas.

Keisara Majestete 18. Septemeri peenehmis Peterhofâ audienzê Widsemes gubernatoru, baronu Uexküll-Gûldenbandt. — „Wald. Wehst-neks“ isfludina Wisaugstako rakstu bijufscham Keisara nama ministerim, grafham Adlerberg, zaur furu winam teel dahwinata nelaika Keisara — dimanteem isgresnota bilde, par itin padewigo ilgu gadu deenestu. — Kareiwu zepures ari tikschoht pahrwehrtas. Esohht jau illaista pawehle, lai wairs neleel taisht lihdschinigahs zepures. Wina weetâ nahkschoht apakas jehr-ahdas fashola-zepures. — Kreewijâ, kâ „Wald. Wehst.“ lasams, pagahjufchâ gadâ bijufschas 262 pilfehstas-bantas, kas gada laika apgrohijufschas wairaf nêlâ 900 milj. rublu. Bankahm paschahm bijis kahdu 28 milj. rublu leels pamata-kapitals un 4 1/2 milj. rublu leels rezerves-kapitals. Slaidras pelnas atlehjis — 14 milj. 884 tuhst. rublu, t. i. lihds 45 procentem. — Nischnij-Nowgorodas leelais gada-tirgus bijis schogad tik semigis, kâ reti kad. Preekschu tijis apgrohishs par kahdeem 220 milj. rublu. — Smolenskas gubernâ, Potschinku stanizjas turumâ, traks wils fahohdijis 16 semneekus, kas laukâ strahdajufchi. Nebij isdewees wilku nagalinahht, un wehlat winsch wehl fahohdijis lihds 100 zilweku. — Odefâ nakti us 16. Septemeri semes-bankas fladawojâ iszehlees uguns. Jeshchu gan wina tuhlt nodshjufchi, tomehr ohtrâ deenâ istruhjis 64 tuhst. rublu. — Pirmdeen, 21. Septemeri, pulkiten 1033 wakara, nodedsa Sieslaca feena-schluhnis, pilns ar feenu, ahripus Jalgawas, pee Rehtina dambja. No kam uguns zehlees, naw sinams.

Par „pagasta nabagu“ uftureschannu.

(31 Widsemes.)

„Pagasta nabagi“ ir tahdi nesphejneeki pagastâ, kam naw apgahdneeku un tapehz no pagasta ufturami. Schahdi nesphejneeki ir wiswairaf nodshwojufchi wezifchi. Wahzu dsesmineeks Goethe faka: „wezi jafaudsê kâ behrnus faudsê“. Jau daudsfreis behrni ne-eewehro fchi teikuma pateesibu un isturahs zeetsirdigi pret faweem wezakeem, kas winaus audsejufchi un kohpuschi. Nu paleel jautajums: kâ gan isturahs dasch pagasts pret faweem apgahdajameem nesphejneekem, kas tadfchu tapat ir nefufchi wifas pagasta maksafchanas un nastas un lihdsbaudijufchi wina preekus un behdas?

Atbilde: Nebus arween teizami, jo uftureschanas kahrtiba naw katrâ pagastâ laba. Senak uftureschanas kahrtiba bij tahda, ka dewa no magafines nosazitu labibu un ruhmi no pagasta faimneeku pufes. Jaunakos laikos Widsemê kuhko us tam, ka pagasta nodohschanas („galwas-nauda“) un wifas nastas isdalitu weenlihdsigi starp faimneeku- un kalpu kahrtu. Nodohschanas labibâ tika pahrwehrtas naudâ. Tâ tad ari „pagasta nabagu“ uftureschanai bij japeenem zita kahrtiba. Daschi patureja tahdu kahrtibu, ka nesphejneeku uftureschana eet no weena faimneeka us ohtru; katris ustur nesphejneekus tik ilgu laiku, zil pehz wina semes leeluma winam nahkâhs. Saimneeki dabu par tahdu uftureschannu atmaksu. Schahda uftureschanas wihse ir gauschi flakta un apgruhntina tikpat ufturetajus, kâ ari nesphejneekus. Dasch pagasts eeweda tahdu „pagasta nabagu“ uftureschanas kahrtibu, ka maksâ teem faimneekem, kas apnemahs nesphejneekus ustureht, no wispahrigahs „galwas-naudas“ no weetneeku pulka apspreestu naudas-summu, un schee tad ustur tohs ar tahdu nolihgumu, ka nesphejneekem pehz eespehjas ufturetajem par labu jastrahdâ. Schahda kahrtiba buhtu gauschi teizama, ja ta netiktu zaur daschu faimneeku pelnas-kahribu famaitata. Dee gandrihs il gadus kahro augstakas ufturas-naudas par faweem ufturameem nesphejneekem, zaur ko teel pagasts daudsfreis peespeests „nabagu“ uftureschannu isdoht — masafshohlfchanâ! Schi ir ta wisflaktakâ uftureschanas kahrtiba. Lihds tam katris nesphejneeks palika pee kahda labi pasihstama faimneeka, no ka tas sinaja, ka tam nekâs launs newar notikt; bet masafshohlitaja nagdos kritt, ir behdiga leeta. jo masafshohlitaji nemelle wis zaur wina uftureschannu fawas fahdes, bet wairaf gan pelnas zaur nesphejneeku speeschannu pee grubteem darbeem un zaur flaktu uftureschannu. Zil dauds behdu nenoteek zaur to dascham labam firmgalwin un firmgalwei, tâ ka dascham labam to redschot ja-eesfahzahs: „Kai Deews nedohd pagasta maifi ehst!“ Schi nebhufchana ihsti mani paschubinjaja rakstihht par pagasta nabagu uftureschannu un luhgt zeenijamahs pagasta-waldibas, lai schai nebhufchannai dara galu.

Schai nebuhschanai war galu dariht til zaur „nabagu mahju“ eetaifichanu un zaur pagasta lohzeftu peepalihdsibu pee „pagasta nabagu“ ufturefchana. Nabagu mahjas ir it weegli eetaifamas ihpafchi tahdeem pagasteem, kam peeder kahds grunts-gabals. Nabagu mahjas ufturefchana ari naw til grubta leeta, ja pagasta lohzefti ar labprah-tigahm dahwanahm peepalihds. Schahda nespehjneeku ufturefchana atneftu dauds labuma, jo nespehjneeki dabu kahrtigu ufturu un apgehrtu un neteef nekad fpeesti pee pahrlceezigeem darbeem. Uri pagastam nahlahs weeglaf tohs uftureht, ka to redsam no teem pagasteem, kas jau nabagu mahjas eetaifijufchi. — Zeresim, ka uf preefchu „pagasta nabagu“ ufturefchana tiks waj nu schahda jeb zitada wihs pahrelabota.

Wchstule is Dohbeles pufes.

Sen gaiditais rudenis ar fawahm rudens dahwanahm ir jau atsteidsees un semkophim apzirkaus zil spehdams ar graudeem pildijis, fchkuhnus ar seenu un ahbolinu peebahsis un pagraba daschu gahrdu feera gabaluu nolizis. Ko rudens naw atnefis, ko winfch naw isau-dfinajis! Bet winfch ari ir lihds atwedis jautrohs, kuplohs rudens tirgus. Daudsi brauz tilai isflatidamees un isprezadamees, no weena tirgus uf ohtru. Krohna Behrsnuifchas gada-tirgus „Behtmeji“ fchogad isdewahs jautu laika. Bij ari fabraufufchi tirdsineeki un jauni laudis islustefchanahs deht — no malu-malahm, ka reti kahdeem gadeem. — Uri muhsu daifchs „baltwaidfites fahrfluhpites“ gan zepurotas, gan fchleijerotas bij faradufchahs tirgu prahwa fkatu un pulzejahs kohpa ka „gahju-putni“, kad falafahs uf prohjam eefchannu. — Krohna Behrsnuifchas zentigais dseedataju-kohris bij kahdus gadus apklusis, — tagad ir atkal atspirdsis un strahda fawu darbu. Dauds fefmes tagadejeem dseedafchanahs mihtotajeem! — Wafaras-labiba, zaur-zaurim nemoht, efcht laba. Dahrsu-augti mehreni. Lini, ka kura weeta. Gedstihwojamahs, ka ari zitas ehlas ir dascheem dischen ftaltas. Schinis apgabals gan lohti reti jeb pawifam ne-atradifi fainneeku, kas nebuhs fawas mahjas apdrohfschinajis „uguns-apdroh-fchinafchanahs beedriba“. Uri daudsi ir, kas fawus labibas-laukus apdrohfschinajufchi pret krusu. — Plaujamahs mafchines strahda fchakli. Daschi krohna fainneeki un arendatori eegahdajufchi tagad plaujamahs mafchines, eewehrodami winas labumus un tagadejo dahrgo zilweku=fpehku. Uri „garainu kutamo mafchinu“ ir fcheijenes apgabala laba dala; bet tomeht wehl ir deewsgan apkrautas ar darbu, ta ka mafchinu ihpafchneeks nestu, uf kuru pufi lai brauz. Daschu reis fahstohpahs rinda pee wairaf fatmineem fawestas mafchines, kas tad strahda weena ais ohtras fwilpdamas un laudamas. Kulfchannu rijas dasch ir gandrihs pawifam aismirfis. — Bat strahdneeki, kad lihgstams laiks, apwajajahs, waj til labiba nebuhs rija jakul. Ja tas ta ir, tad pee ta nemas nelihgti darba. — Schè tuwaki ap Dohbeli tilai retus reds ar mafchini kutam. Ta leelaka dala apkut fawu labibu ar rohlahm rija. — Dohbeles meests paleef arween leelaks un ftaltaks. Daschi ftalti nami ir pehdejds gaddis uf buhweti. Celas ir brugetas, un wehja-lukturi pee nameem. Dohbelè ir ari daschas beedribas. „Dohbeles semkophibas beedriba“, „Uguns-dsehseju beedriba“ un weena sem ta wahrda „Jautribas weizinataji“. Semkophibas beedriba strahda mudri un fefmigi. Pee winas peeder ari daschi fainneeki ka beedribas lohzefti. „Dohbeles semkophibas beedriba“ greefa ari uf fchi apgabala wajadfabahm un truhzibahm fawu wehribu. Labu laiku bij fchis apgabals bes kreetna „lohp-ahrsta“ jeb pawifam bes nekahda. Preefch kahda gada atpakal mineta beedriba usajinaja zeen. Med. vet. Kr. Treiberga fgu, fche Dohbelè uf dshwi apmestees. „Sirfniga pateiziba“ „beedribai“ par fcho labumu. Treiberga fgs strahda ufzihgti un nopeetni fawa darba-lauka. Daudseem winfch ir lohpinus isahrstejis. — „Uguns-dsehseju beedribas“ teizamohs speh-lus wehl nekur ne-efmu redsejis, jo lihds fchim, paldeews Deewam, uguns-breesmas meestina naw draudejufchas. Augusta mehnefi min. beedriba isgahja uf Bahku lihzi, pee Leelaks Behrses, falumds. — „Jautribas weizinataji“ isgahja 21. Junija Sihpeles Greeschu kalna, pee Gauratas esara, falumds. Wineem ir faws karogs ar to wahrdu: „Jautribas weizinataji“. Dohbeles apgabals ir ihfs jautribas mihtotajis. Dohbelè dibinajahs fcho pawafar „dseedafchanahs-beedriba“. Gefahkumà wina tapa deewsgan kreetni kohpta un daschas dseefmas jauki fskandinatas; bet ka tagad dfted, ta efcht aismigufi. Zeresim, ka atkal atmohdisees un strahdahs weenprahftiba un mihleftiba to eefahkto darbu tahlak, jo weenprahftiba un mihleftiba ir ka pamati, uf kureem jastahw muhsu fadsihwei. — Dohbeles uhdens-fudmalas tapa fchogad pah-

buhwetahs un paplafchinatas. Uri „wilnas kahrfchana“ tagad tur ir eerikteta un jau strahda kahdas nedetas. Deewsgan brangi un teizami ir, kad tahdas berigas eetaifes tagad tohp wairaf weetas eeriktetas; jo wairas tahki jeli nebuhs jabrauz uf zitureni. — Paruhka uhdens-fudmalas ir ari tagad pahrbuhwetahs un pahrelabotas uf to labako wihs. — Wihs eet muhsu pufè ka peenafahs! Kahrtiba un fphohdriba walda wifur. Wehl jo jaukaku un patihkamu „wezo pils pagalmu“ padara Behrses upe, kas burbulodama garam tek. — Schini reisà ar Deewu! Turpmak atkal fatikimees. Aglo Masais III.

Granits.

Bar graniteem fauz tohs afmenu blukus, kas pa muhsu semi, pa kalneem un lejahm, pa laukeem, mescheem un grawahm fchurp un turp iskatiti. Laudis winus ari mehds faukt par semes-afmeneem. Kad tahdu granita bluki apluhko un eewehro, ka tas uf tahs weetas, fur tagad gut, naw neds peedfimis, neds usaudfis, ihpafchi ka tas nekad naw audfis un ari tagad ne-aug, tad jawajza, no kam, kad un ka tas radees? No kurenes, kad un ka tas pee mums atnahjis? — Granitu ar ahmuru knabinadami, redsam, ka tas pastahw no afmena graudeem, kurus fauz par swirgsdeem. Swirgsdu graudini ir til zeeti kohpa falipufchi, ka wihs blukis par weenu usflatams. Bet kad afmeni dauds aplaista, tad lipeklis atlaischahs, blukis isirft un tohp par swirgsdu fchupinu. Kad fchohs swirgsdu gabalinus ar ahmuru fmaliki fadausa, tad tee tohp par putekkeem, kas, uf semes kaisiti, pahrwehfschahs par semi.

Tahda pahrwehfschanahs apleezina, ka granits ir no semes nemts; bet kad, to newar wis ihfti finaht. Tapat ari newar finaht, ka graniti zehlfufchees. Daschi faka, tee zaur wahrifchannu no semes mihklas fawahriti, ka klizkeni no miltu mihklas; daschi atkal leezina, ka tee no semes mihklas zaur kaufefchannu un zepfchannu zehlfufchees, ka bonbon-gas un konfektes no zukura.

Tohs, kas faka, ka afmeni zaur wahrifchannu zehlfufchees, fauz par „Neptunifteen“, un tohs, kas leezina, ka tee zaur zepfchannu fagatawoti, fauz par „Plutonifteen“. Schi fchkrifchana un nofauf-fchana dibinahs uf tam: Leelee gudrotaji, Greeki, pagani buhdami, tizeja dauds deewekteem, un winu deewektu mahziba jeb mitologija katram deeweklam bij fawa wara. Pluto pee Greekeem bij apafsch-pafaulas jeb elles deeweklis un Neptuns juhrah deeweklis. Starp afmenu gudrotajeem nu zehlahs stridini. Ziti fazija, Plutos efcht afmenus elle fazepis un no turenes uf semi fweedis; ziti atkal fazija, Neptuns efcht afmenus juhrah fawahrijis un no turenes uf faufummu metis.

Sche gan widus-zelfch buhs tas rittigais; graniti naw zehlfufchees neds no elles, neds no uhdena; tee zehlfufchees no semes, gan zaur wahrifchannu, kufchannu un zepfchannu, un tohs radijis debefs un semes Raditajis, kura wahrds ir — Deews.

Pee granitu radifchanahs mums ihpafchi diwi fpehki ja-apbrihno: warenais karstums, kas eefpehjis semes mineraligahs jeb afmena dalas iskaufcht un kohpa fakalteht, kas gan buhs bijis leelaks, nekà leelais ohglu karstums eefch fmechdes ehles. Dhtrfahrt mums ja-apbrihno leelais twaifu fpehks, kas granita kalnus no semes ahra zehlis, kas granita blukus fskaldijis un gaisa fpehris.

Afmenu iszelfchanahs nu zil-nezil buhs faprohtama; bet nu jawajza: no kurenes, kad un ka tee granita bluki pee mums atnahkufchi? Muhsu semes-afmenus waj granita blukus apftatoht, tee mums isleekahs buht ka kahdas tahlas semes reisneeki, kas zeta aplufufchi un isklidufchi, un newaredami tahlak tapt, uf weetas palikufchi. Bet no kuras pufes tee nahkufchi; no seemekeem, deenwideem, rihteem waj wafareem? Rahdahs, ka tee no seemekeem, no Sweedrijas, pee mums atreisofufchi; jo turenes kalnu strehki ir tahdi pafchi, ka muhsu bluki. Bet kad nu starp mums un Sweedriju ir Aufruma juhra un afmeni nepeld pa uhdens wirfu, tad atkal jawajza, ka tee pee mums atnahkufchi? Waj pa semi, zaur Kapiju, Pinniju un Jgauniju? Waj pa ledus wirfu? jeb par juhrah apafschu?

Rahdahs, ka tee uf daschadu wihs pee mums atnahkufchi. Ziti no teem ir kahjahm nahkufchi, prohiti tee apalee. Tohs pa leeleem pluhdeem uhdens fraume fchurp atwehlufti, un weldamees tee palikufchi apaki. Ziti, ihpafchi tee kantainee, ledù eefalufchi, no ledus wifinati fchurp abraufufchi. Atkal ziti — gabalu braufufchus un gabalu kahjahm zeerejufchi. Wehl tagad afmeni reisò, — gan pa gaisu, no uguns-wehmeju kalneem isplauti, gan pa uhdens wirfu, no ledus neh-fati; bet tas naw ne seeds pret granita bluku leelo un breefmigo zefofchannu.

Latwija dauds granita bluku zeta palikufchi un daschas weetas, ihpafchi ap Dschuhfti un Jrlawu, lehgeri apmetufchees. Tas nahk

no tam, ka tur pluhdu laikā ledus bijis fapreedees, kas isfusdams fawu akmenu un ohgtu lahdiņu kā no kuga isbehris.

Chrnīga nefaprafchana.

Zif mas daschi wahrdi, pat tahdi, kas gan neliktos fwešči Latweefchu walodā, tomehr no dšimteem Latweefcheem netohp fapraſti, pee-rahda ſchis notifikums. R. draudſē kahds ſemneeks atnahk pee fawa mahzitaja ſuhdſeht par ſkohlotaļa palihgu, ka tas to par „iſluhku“ efoht nofauzis. Schis wahrds winam laikam gan bij paſiſtams iſ bihbeles-ſtahteem: Iſraēla behrni ſuhtijufchi iſluhkus uſ Ranaānu. Semneeks gan tā buhs fapraſti, ka „iſluhks“ ir tas pats, kas ſpijons, un tamdeht jutahs aiſtikts. Wina ſuhdſibu dſirdejis, mahzitajs ſuhdſetaju gribeja apmeerinaht, fajidams, ka uſ wina wahrdeem ween newarohk klaufiht, eekams ne-efohk ari apfuhdſeto iſwaizajis. Driht pehz tam gadijahs mahzitajam buht ſkohlā, un nu winſch waizā palihga ſkohlotaļam pehz tahs ſuhdſibas. Palihgs brihuidamees mahzitajam iſſklaidro ſuhdſetaja ne-iſprafchana. — Semneeks ſkohlā atnahjis un ar palihgu runajis fawa behrna deht, bet kad winſch ſemneeku naw it ſklaidri fapraſti, tad waizajis: „kahds ir juhsu noluhks?“ Semneeks to dſirdeedams tuhliht duſmigs palizis un aiſgahjis, tā ka palihgs newarejis fapraſti, kas ſchim notizis. — Pehz kahda laika ſemneeks atkal pee mahzitaja atnahza, un nu mahzitajs winam iſſklaidroja, ka palihgs it neko launa ne-efohk fajizis ar teem wahrdeem: „kahds ir juhsu noluhks?“ jo ſchee wahrdi to paſchu gandriht noſihmē, kad fajitu: „ko juhs gribat?“ Bet ſemneeks teepdamees fajija: „luhks ir luhks“, weenalga waj „noluhks“ waj „iſluhks“, un negribeja mahzitaja iſſklaidroſchana klauſiht. Tad nu prohtams, mahzitajs tam ar iſheem wahrdeem atbiſdeja: „Lihdi ſchim es kā draugs ar jums eſmu runajis, bet kad juhs manai pamahziſchana klauſat, tad es tagad kā ſkohlās-teefas lohzeelis ar jums runaju, un jums ſaku: ka juhsu ſuhdſiba ir nepareisa un juhs tapſeet ar to atraiditi.“ — Ak tā! nu ſemneeks likahs wiſu ſklaidri fapraſti, un aiſgahjis — dewahs meerā.

Kad pee ſcheem gan deewſgan paſiſtameem Latweefchu wahrdeem tahda ne-iſprafchana parahdahs, ko lai tad ſakam no wiſeem daudi un daſchadeem leekeem jaunās mohdes wahrdeem, kas tik beeſchi tohp paſneegti daſchā awiſē un grahmata? Waram gan pateiktēs par iſklatru iſhti derigu jaunu wahrdu, jo zaur tahdu muhsu waloda tohp kupaſka, bet daudi tahdu wahrdu ir zehluſchees, kas Latweefchu walodu fajauz un to padara nefaprohtamu. R. S.

Rohſe.

1. „Tautas-ſwehſti“ — pagahjuſchi —!
„Atmina“ — wehl mohdina
Man eekſch krubtihm ſaldas juhtas,
Pawaditahs ſtundinas.
2. Ak, zif laimigs es tad jutohs,
Kad ſtarp draugeem atradohs!
Muhſcham jaukahs preeka ſtundas
Manim paliks atminā.
3. Ari „peeminu“ — jo dahrgu
Sewim lihdi pahrnefu;
Ta ir rohſes ſkaistais ſeedinſch,
Latwju meitas dahwana.
4. Dſiti juſtu pateizibu
Es iſfaku ſeltenei,

Kura bij pret manim laiņa, —
Rohſiti man peefprauda.

5.
Ohtrā rihtā, kad uſzehlohs,
Weentulitis atradohs;
Pahrdohmaju jaukohs brihſchuſ,
Pawaditohs tautinā.

6.
Rohſitei gan ſeedi nobirs,
Nudens wehtrahm plohfotees;
Paleez' fahrta, ſeedi jauki,
Tu, rohſites ſpraudēja!

7.
Rohſitei gan ſeedi nobirs,
Nudens wehtrahm plohfotees;
Paleez' fahrta, ſeedi jauki,
Latwju tauta, — „rohſite“! Masais.

Naudas-papirhu zena.

Pehterburgā, 18. Septemeri 1881.

Papirhi	praſija	maſkaja
Buſimperialis gabala	7,65 rubl.	7,63 rubl.
5 proz. bankbiletu 1. iſklaid.	937/8	935/8
5 " " 4.	94	93 3/4
5 " inſkripz. 5 aiſnehm.	226 1/4	225 3/4
5 " prehmiju biletis 1. emf.	220 1/2	220
5 " 2.	—	—
Pehterb. 5. proz. piſ. obſig.	—	—
Kreemu ſem. kred. 5% kihu-ſihm.	—	126 3/8
Karkomas ſemst. 6 proz. kihu-ſihm.	97	96 3/4
Rehwales and. bankas atz.	—	—
Deel. Kreem. dſelz. atz.	257 1/2	257
Rihg.-Din. dſelz. atz.	150	—
Din.-Wit. dſelz. atz.	162 1/2	—
Warſch.-Tereſp. dſelz. atz.	136	—
Drelas-Wit. dſelz. atz.	—	—
Rib.-Bolog. dſelz. atz.	89 1/2	89
Maſk.-Preſt. dſelz. atz.	—	—
Baltijas dſelz. atz.	103 1/2	103

Rabibas un pretſchu-tirgus.

Maſkaja par:	Zeļgawā.
1 puhrn ſweeſchu	4 r. 50 f. lihdj 5 r. 50 f.
1 " rudju	3 " 75 " 4 " — "
1 " meeſchu	2 " — " 2 " 75 "
1 " putrainu	3 " 40 " 3 " 60 "
1 " auſu	1 " 75 " — " — "
1 " ſirnu	2 " 75 " 3 " — "
1 " kartufelu	— " 80 " — " 90 "
1 birkawu ſeena	8 " — " 9 " — "
1 pohdu ſweeſta	6 " 50 " 7 " — "
1 birkawu baltahs ſahls	6 " 25 " 6 " 50 "
1 " ſarkanahs ſahls	6 " 50 " 6 " 75 "
1 muzu ſilku	16 " — " 20 " — "
1 aſi behrju maſkas (7 p.)	18 " — " 20 " — "
1 " eglu " (7 p.)	11 " — " 12 " — "

Atbildes.

Dſkolafalna Kristapam: Kad meitene, A...tē „ſchneiderenes amatu“ mahzidamahs, ir palikuſi nelaimiga, mums lohki ſchehl. Bet wimu pee tam wehl ſitt „Awifēs“, mehš neturam par pareiju. Lai Deewš winai ir ſchehligs! Kaut jele watar labal par to gahdatu, ka meitenes kreetni eemahzahs ſemneefchu ſaimneezibu, nekā neezigo „ſchneiderenes ſkunſti“.

I. J.: Noſuhtijahm drufatawā. — Waldeewš!

Dreijer: Sinojums par ſinamo ſaimneeku un feſtā bauſchla pahraſchpſcham nederehs preekſch „Awifehm“. Tahda buhſchana noteeſajahs pati zaur ſewi. Daudi labas deenas!

Apdohman: Ar ſkunjahm ſanehmahm to nepatihkamo wehſti no Membeerges pagasta un no Schripils draudſes, jo ihpaſchi tas apgabals mums ir jo miſkſch. Tur behrna deeninas pawadijahm; tur daſchu tautos-dſeeſmiu dſeodajahm; no turenēs par ſtraujo Daugawim daſchu wilniti pawadijahm tahlajā juhrinā, un tur „Pafalnē“ mitahm daſchu brihtim. Ari mehš lihdi ar jums uſfauzam teem miſklem Schripilneekem: „Geweheſeet ta Kinga ſwehto deenim!“

E-t. J.: Beram, ka laſiſeet jau nahkoſchā nummurā.

Latw. Aw. redaktors: J. Weide.

Sludinaſchana.

Veel-Platonēs pagastam (Dohbeles apr.) 3 juhdſes no Zeļgawas), ir
pag.-ſkohlotaļa palihgs
wajadſigs. Kas ſchini amatā gribetu ſtahteēs, teek zaur ſcho uſaizinahts, 30. Septemeri ſch. g. pee ſchihš pagasta-waldiſchanaſ peeteiktēs un ſawus leezibas-rafſus peeneſt.
Veel-Platonēs pag.-namā, 9. Sept. 1881. (N. 155.)
Pag.-wez.: J. Neebre.
(S. W.) Pag.-ſtr.: J. Friebeberg.

Wiſi tee, kam tahdas praſiſchanaſ no nelaita Zeļgeru mahju ihpaſchneeka Jana Bindſchulena mantas buhtu, waj nu kā parahdu-dewejeem jeb manteneekem, teek uſaizinati, lihdi 30. Septemeri ſch. g. pee apatſchraſtitahs pagasta-teefas peeteiktēs. Wehlaſ neweens netiks klauſihts.
Salahsmuiſchās pagasta-teefā (Dohbeles aprink), 4. Septemeri 1881. (N. 154.)
Preeſchſchēhd.: D. Hübschmann.
Zeef-ſkriju.: A. Grün.

Kad zaur Zeļgawas apelaka-daktera kungu apleezinahts, ka ſchejenes Strahlu ſaimneeks Anſis Baumann prahtā juzis, tad teel no ſchihš pag.-teefas wiſi wina parahdu deweji un aehmeji, tā ari tahdi, kuru rohka wina mantiba atrastohs, uſaizinati, 3. Oktobri ſch. g. ſcheit meldeetes. Ja tahdi nemeldeetes, tad ar tahdeem, kam wehlaſ to peerahdihs, tiks likumigi darihts.
Strahlu m., 12. Sept. 1881.
Preeſchdetajs: J. Walter.
(N. 68.) (S. W.)

Whrlawas pagastam (Talsu apr) ari preekſch Whrlawas-Saſmakas ſkohlās
ſkohlotaļš
wajadſigs; tamdeht ſkohlotaļi, kuri Irlawas ſeminarā ſagatawoti un ſcho weetu gribetu peenent, zaur ſcho teek uſaizinati, 1. Oktobri ſch. g. pee Whrlawas pagastawaldeſ peeteiktēs un ſawus leezibas-rafſtus uſrahdiht.
Whrlawas teef.-namā, 7. Oktbr. 1881.

Sieruigas ardeemas
wifabm jawahm ilgi mihletahm bruh-
tehm!
E. Bergmann.

Zeen.
fkohlotaju fungi,
kas stahw sem Zelgawas kirspeh-
les-fkohlas-komissijas, teel laipni
lubgti, lai sanahf
us konferenzi
7. Oktoberi sch. g., pulstien 1208
pusdeenā, Zelgawā, Zehra hoteli.
Ge-eeschana no ftrihwera-eelas.
Mahzitajs **Conradi.**

Dohbeles prahwesta apriska un Zelga-
was draubies zeentjami

fkohlotaju fungi
teel usajinati, 6. Oktoberi sch. g.,
pulksten 1008 preefch pusdeenās, sanahft
us konferenzi Dohbeles pilsetas fkhlas-
namā.

Dohbeles prahwests Rutkowsky.

Sesiles
gada-tirgus
tiks fhogab
pirmdēen, 5. Oktoberi,
noturehts.

Wenas fmitas

mabjas

ar kweefchu-semi, kas atrohahs tuwu
pee dselzela, ir pahrdohdanas. Tuwafas
fmitas dabunamas dšimtmuifchā Weidserē pee
muifchwalbitas.

Anglu

tuhbas-zepuru
fabrikis.

Zelgawas un apfahrtnes zeen. publita
daru zaur scho padewigi finamu, la es ari
zepures pa weenai is fawa fabrika
pahrdohdu par fabrika zenahm.

Thomas Barraclough,
esera-eelā № 237, zitreisejā Grafa
namā.

Wef fawa leelā un pahrpilnā wadmala,
bukstinu, paletofu-drahnu zc. Leh-
gera peedahwaju wehl fhahdus jaunus
pretfchu-fuhhtijmus,

kā: kleifchu flaneli, raibu willana
kleifchu-drahnu, melnu laschemiri
un tihbeti, gludenu un musturotu
kangaru-drahnu preefch bahmu mantes-
teem un kleitehm, tuhbas dahnu-fwah-
rus, melnu, labu fihdes-drahnu, au-
dekli, galda-drahnu, salwetes, dwee-
tus un nehfdogus, fihdes un willana
galwas-lakatus, gatawas lungu
treklus, krahgus un manshetes, tri-
koja apafchdrehbes, fhilpkes un
krawates, tepdefus un grihdas-drah-
nas, mehbetu- un galda-drahnas,
leelus lakatus un zekofchawas defus,
pahsthamo ihko Angleschu eiderwillu,
Gauschilba adamo bohneli, ma-
fchinu fihdi un rullifchu dšiju, fihdes
un willana leetus-fchirmjus, wislabato
Kernes uhdeni zc. zc. zc.

A. Schweisfing.

Sweests.

Semkophji, kas par fawu fweestu un
feeru wisaugstahs zenas grih panahft,
lai peeteizahs pee 1. gildes kophmana **A.**
Söfing, Rihgā, fihter-eelā № 3, pa
1 trepi augšhā.

Ar bakteru-teefas apstiprinahšanu ir no promifora Leo Schilansky, Zel-
gawā,

apafsch kolonadeem Nr. 90,
pretim B. Neulaundam,

apteeku-pretfchu bohde

atwehrtā. Turpat dabunomas wifas pehrwes, drapes, gumijas-fprizes, see-
pes un patenteereti ahrfemes lihdsfekti.

Prowifors L. Schilansky.

Schi gada

Baireefchu apinuis

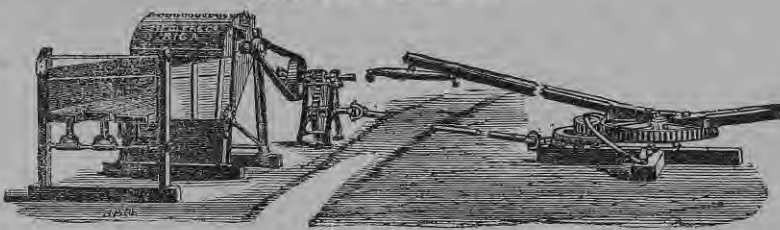
un

gaischo Tiroles bruhweru piki

nupat fanehma un peedahwā

C. Höpferis, Zelgawā.

„Blöthera“

stiftu-kulamabs-maschines,

ihpafchi preefch fcheijenes wajadfibahm cetaitas,
tahlaf

Jaunas — „Simplex“ effelu-maschines — Jaunas

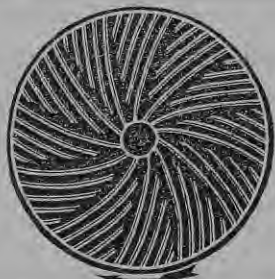
bes sohbu-riteneem lihds ar pafschrahdigu fahnu-staites preefchleekamo, un

„Badera“ original

Anglu un Amerikas wehtifchanas-maschines

peedahwā

Rihgā, Ziegler & Co. Deepajā,
pilsetas faktu-eelā № 6, fchitā. Aleksandera-eelā № 6.

Sudmalu-afmenus,

no wislabafahs sortes un dahchadā leelu-
mā, pahrdohd par pamafinateem tirgeem
S. G. Webera un beedra mafchi-
nu-fabrikū un dsellectawā, Zelgawā.

Pafudis

nakti us 17. Septembri f. g. duhtant
behrs firs, 10 gadus wezs, masa blese peerē
un pumpa apafsch wehbera. Kam tas
firs buhtu peeltihdis, lai peeteizahs pee
Zeel-Wirzawas Mas-Schuhnu fahmneeta,
jeb pee Nahts peederigās Silgalku mahjās
— pee 3. Geshmana.

Swehtdeen, 4. Oktobri f. g., ftrihkofs

Uhsineeki

fawā jaunajā fkhlas-namā

tebjas-wafaru

ar weefigu fahfihwi un dangofcham. Tu-
wafas finas programōs. Us laipnu pee-
dalifchanohs eeluhds **Zftrihkotaji.**

**Preefch fhigada seemas-
fkohlas eefahkuma**

peedahwā wifas pee

fkohlas wajadfigahs leetas, kā: 100
fmalku, lihnijeeretu rastamo grahmatu ar
beefahm dsefchlapahm par 3 rubl. 50 kap.;
100 peleku grifeku par 25 kap.; 100 raibu
grifeku par 30 kap.; 1 duzi kahrtinu — no
10 kap. fahfoht; 1 duzi fihmuļu — no 10
kap. fahfoht; 12 butchus tehrauda-fpaltou
— no 35 kap. fahfoht; 1 duzi radir-gu-
mijas — no 25 kap. fahfoht; 1 leelu pu-
deli fkhlas-tintes par 20 kap.; 1 duzi
leelu afmena-plahfchu tahfeku par 1 rubl.
50 kap.; 1 rihju pahstta papihra — no
1 rubl. 25 kap. fahfoht; 1 rihju fmalka
papihra — no 2 rubl. 45 kap. fahfoht
lihds wisfmalkatajahm sortehm zc. zc.,
kā ari wifas

fkohlas-grahmatas

par wislehtatajahm zenahm —

Maifis Löwenstein jun.,
Zelgawā, pastes- un leelahs eelas fuhri
№ 9.

Brambergu labdaribas beedribas
Lee gada-fwehtki

27. Septmb. f. g., pulst. 308 pehz
pusdeenās, Rihgainōs.

Sawu

lasifchanas-biblioteku

es peedahwaju pa laika kawetaju wa teem
gateem seemas-wafareem.

S. Allunans,
Zelgawā, leelajā eelā № 21.

Behterburgas Mülleris.

Zeenfameem draugeem un pahstfameem
par fawu, ka es nupat fawu

alus-bohdi,

Zelgawā, leelahs- un fanahla-eelas
fuhri, pretim Salā Stojera rebraufch-
nas-weetā № 36, atkal efmu atwehri un
ludhu, mani laipni apzeemoht; labu alus
ne muifcham netruhts. Ar zeenibu
M. Müller.

Möfslera bohde,

Zelgawā, paleijas-eelā № 5,

teef pahrdohthas arween lehti fhahdas pre-
zes, kā: oderes, odokolonjes, seepes,
gljarine, matu-ella, luhpu-pomade,
fahbu-pulweris, puhderis, kwehpi-
nafchanas-papihris, tintes, tintes-
glahfes, tintes-pulweris (lohti prakti-
fki), krahfotas tintes, pomade, fu-
fainu-pulweris zc. zc. zc.

J. C. Reichmana
wadmala=bohde

peedahwā scho ruden fawu leelo, pahrpilno
lehgeri no wadmalahm, bukstinem,
paletofu-drahnam, flanelā preefch
kleitehm, audekla, pusaudekla, fchir-
tina, salwetehm, galda-drahnam,
dweeckem, nehfdogem, tepdeekem,
lungu trekleem, krahgeem, man-
fchetehm, lawafceerehm, krawatehm,
fhilpfeh, willana fetehm, bohme-
les, fihdes un willana jakahm,
apafschbiffahm, fihdes un willana
galwas-fchallehm, willana deekem
un leekem lakateem, fihdes un willana
leetus-fchirmjeem, labahm lungu gu-
mijas-galofchahm, fchufamabs fih-
des un rullifchu dšijas.

Uhtroupe!

8. Oktobri 1881. g., pulst. 1008 preefch
pusdeenās, tiks Rundales Wirfites muifchā
wairahfchilfchana pret tuhliit aifmalku pah-
rdohthi dahchadi fahmneeziabas- un lauta-
rihki, rati un weena kulamā mafchine ar
wifu gehpeli (Stiftendreschmafchine).

Teateri

fwehlehs 27. Septembri 1881. g.

Saukas kesterōs.

Frahdihis:

Bats fawās mahjās

un

Beedribu seherga.

Behz tam:

Weefigs wafars

turpat.

Zftrihkotaji.

Krihburbas walts-mahjā, fura
atrohdahs pee dselzela stanjijas, tiks 27.
Septembri sch. g.

teateris

frahdihis; pa starpahm kupleju dieedafchana.

Behz tam **weefigs wafars** ar dieeda-
fcham. Geshkums pulst. 708 wafarā.
Preefchneeziaba.

**Nupat isnahkufi fhahda ewehro-
jama grahmata:**

Kas ewehrojams pee pagafu

amata-wihru

zefchawahm?

Grahmatāi fhahdas nodatas: I. Zelamee
(wehlejamee) un zehleji. II. Pagasta pil-
nahs fapulzes fahantfchana. III. Pagasta
pina fapulze darbā. IV. Pagasta amata-
wihri pehz litumeem. V. Pagasta amata-
wihri pehz zehleju prahta jeb kahdi wihri
amatōs zelami. VI. Partiju zihniwi zehleju
fapulzes. Wezee un jamu zihniwi lihdsfekti.
VII. Pagasta amatu-wihru lohnes. VIII.
Pagasta- un twefas-ftrihweris.

Grahmatāi mafā 30 kap. un dabunama
grahmatu-bodes un manā drukatawā.

Rihgā, wehweru-eelā № 5.

M. Jakobsons.

Rahditajs: Par kahrpu 2c. Effetu machines un 2c.
 Kas jabara gurkus 2c. Sahgu skaidas 2c. Preefch lam
 war 2c. Saimneezibas drustas.

Par kahrpu audsinafchanu.

Ne ween seme — lauki un plawas — pagehr
 pareisu kohpſchanu, bet ari uhdens — dihi,
 efari un upes — war pee prahtigas ſaimneezib-
 as neſt ſemkohpim deemſgan pelnas. Peedſih-
 wojumi un iſmehginajumi peerahda, ka uhdens
 atlihdſina puhlinus tapat un daſchkahrt wehl
 labaki, nekã wiſlabakã aramã ſeme. Gan da-
 ſchi leelgruntneeki jau ſahl puhletees, lai ari no
 uhdeneem waretu iſdſiht wairak pelnas, tomehr
 wehl atradihs dauds tuhſtoſchu puhra-weetu
 leelus uhdenus, kas naw ne buht tã apdſihwoti,
 t. i. kur naw eekſhã tildauds ſiwju, kã buhtu
 waijadſigs. Buhtu pateefi labi un pareiſi da-
 rihts, ja ſemkohpis blakus lohpu audſefchanai
 un ſemkohpibai aldaritu ſew wehl zitus pelnas-
 awotus un tã wairotu ſawu pahretiku. Schim
 brihſham wehl leel ſemkohpji uſ ſiwju audſina-
 fchanu lohti maſ ſwara. Muſſu eſarõs, upes
 un ſtrautinõs war uſeet tik reti kahdu ſiwtiinu,
 un weetahm pat jabihſtahs, ka pawifam iſnihts.
 Dauds uhdeni ſtahw pawifam ne-iſleetati, lai
 gan tee waretu neſt deemſgan leelu pelnu. Uhdeni
 war ſemkohpis iſleetah ſew par labu beſ kah-
 dahm leekahm iſdohſchanahm; tur newaijaga
 nedſ mehflu, nedſ ari dauds darba. Preefch
 fehklas-ſiwju nopirkſchanas newaijadſehs dauds
 naudas; un ſiwju uſtureſchana ir weegla un
 lehta. Siwis muſſu uhdenõs eet maſumã zaur
 tam, ko tohp pahreezigi un beſ mehra iſkertas,
 tapat ari zaur meſchu atzirſchanu gar eſaru mã-

lahm un upju kraſteem, un ari zaur upju regu-
 leereſchanu un ziteem tamlihdſigeem darbeem,
 kas peewed ſiwihm nahwigas weelas. Mhrſemẽ
 jau ſahl ſchihm pohſtiſchanahm ſtrahdaht preti
 zaur ſkunſtigu ſiwju audſefchanu. Zaur tam,
 ka ſiwju ikri tohp ſkunſtigi apwaiſkoti un tohp
 eetaiſitas weetas, kur ikrus iſperina un wehlaſ
 laiſch zitõs uhdenõs. Tã zere wairoht ſchohs
 uhdens-dſihwneekus.

Wiſlabakã ſiws, kas ſaldõs uhdenõs atroh-
 nama, ir kahrpa. Wina aug ahtri, un tapehž
 ka winaſ gaka ir ſmekiga, tohp labi aiſmalſata.
 Kahrpa mihle tahdu uhdeni, kam ir trekna
 mahla, waj ari duhnu grunte. Winaſ bariba
 ir maſi uhdens-kuſtoni; wina ehd ari labpraht
 maiſi, klijas, wahritus kartufekus u. t. pr.
 Wina laiſch ikrus no Maija lihdſ Aug-iſtam
 leſnãſ kraſtimalõs, ſahlẽ un zitãſ tahdãſ weetãſ.
 Ikru ſkaiſts ſneedsahs lihdſ 400 tuhſſt. Pehž
 trihs gadeem ir jaunahs kahrpas jau tik leelas,
 ka ſahl atkal ikrus laiſt, un pehž 5 gadeem war
 weena pati kahrpa laiſt lihdſ 300 tuhſſt. ikru.
 Par dauds wezas kahrpas wairõs ikrus nelriſch.
 16 gadu-ſimteni Wahžſemẽ daudſkahrtigi no-
 darbojahs ar kahrpu audſinaſchanu; wehl ik no
 ſchi darba atlaidahs un to gandrihs pawifam
 aiſmirfa, lihdſ nu jaunakõs laiſõs atkal ſahl
 gar ſiwju audſefchanu darbotees. Dih a la-
 bums ſtahw ſakarã ar to, kahda dihkim apakſch-
 grunte un kahdõs uhdens tur eetek. Smiltõs ſeme
 ſneeds ſiwihm maſ, bet labu baribu; mahla- un
 ſemes-malkas grunte ir laba, un jo labakõs trek-
 nis mahls. Nederigõs ir wahſch mahls un
 atmenaina grunte. Newaijaga ari weenã dihkẽ

jalaiſt pahraſt daudi ſiwju, jo tad taħs ne-aug leelas. Preekſch pareiſas kaħpu audſeſchanaſ waijaga tſchetru diħki: perinaſchanaſ diħka, diħka preekſch maſajahm ſiwihm, diħka preekſch leelalajahm ſiwihm un ſeemaſ diħka. Perinaſchanaſ diħki nedriħkſt buħt neweena laupitaju ſiwis. Jo zeeti jaſarga, ka taħdōſ diħkōſ newar eekluħt liħdakaſ, jo taħs kawē kaħpu wairoſchanoħs. Perinaſchanaſ diħki waijaga tā eetaiſiħt, ka tur uhdenſ nekad newar nokriſt; žitadi paleek ikri uſ fauſuma. Perinaſchanaſ diħki war laiſt ik uſ 4 puhra-weetaħm diħka leeluma 10 ikrainaſ, 6 peenainaſ kaħpaaſ un 1 riħditaju ſiwi, kaſ welk weenu maħziſiu. Tapeħz ka kaħpaaſ laiſch ikrus ſahlē un pee kruhmeem, newaijaga pee taħda diħka laiſt lohpuſ. Ari no uhdenſ- un laupitaju putneem diħkiſ ja-iſſarga. Warſchu kufukuſ waijaga no diħka ar graħbekli iſgraħbt, jo jaunaħs wardeſ baroĵaħs pa leelakai dakaſ no maſahm ſiwihm. No perinaſchanaſ diħki toħp maſaħs ſiwinaſ eelaiſtaſ oħtra diħki, kaſ taiſiħtſ preekſch maſajahm ſiwihm, un no ſchi atkal tai diħki, kura audſina preekſch pahrdohſchanaſ.

Jo ſiwis toħp leelakaſ, jo taħm ari waijaga leelakaſ ruhmeſ; tapeħz waijaga ari kaħru gadu ſweiĵoħt un tā ſiwju ſkaiħtu maſinaħt. Lai kaħpaaſ neſaħt waiſkoteeſ audſinaſchanaſ diħki, waijaga taħi eelaiſt ik uſ 10 kaħpaaħm 1 liħdaku, kaſ ir par $\frac{2}{3}$ weeglaka par kaħpaaħm. Riħdakaſ waijaga kaħru gadu iſſweiĵoħt un to weeta eelaiſt atkal maſakaſ. Bet kad nu liħdakaſ ir gruħti iſſweiĵoĵamaſ, tad ir labaki, kad eelaiſch diħki žitaſ laupitaju ſiwis. Jo derigi ir preekſch ſchi noluhka ſutiſ. Sutiſ aug loħti aħtri un eħd tiħ maſaaſ ſiwis. Seemaſ diħkim waijaga buħt dſilam un tiħram no dubkeem. Seemaſ diħkuſ waijaga pawaſari, Aprita meħneſt, iſſweiĵoħt un tad iſtiħriħt. Seema paſaude ſiwis 2 liħdi 3 prozenteſ no ſawa ſwara, tapeħz ka winaſ ſeemā daudi neeħ.

Effetu maſchineſ un winu leetaſchana.

Lai waretu no ſemeſ iſdabuħt wairaſt augku, un lai ſemkoħpibu ſpeħtu pahrlaboħt, waijag

ſemkoħpim muħſu laiħōſ daudi wairaſt darbaſpeħka, nekā ſenaſ. Tapeħz ir ari ſemkoħpiſ — tā ſakoħt — peeſpeeſtſ leetaħt daſchadaſ maſchineſ, jo ar taħm ir eeſpeħjamaſ darbu padariħt daudi aħtraħi un leħtaħt, nekā kad wiſur nemtu žiħweku- waj lohpu ſpeħkuſ. No wiſahm maſchineħm, kaħdaſ ween ir paſiħtamaſ, toħp jo wairaſt leetataſ eħſeku maſchineſ. Wezlaiħu eħſeku laħdi war tiħ weħl atraſt it maſaaſ ſaimneeĵibāſ. Jo wairaſt toħp zeenitaſ diwi eħſeku maſchinu ſorteſ. Weenai ir riħki greeſti naſchi peeſkruħweti pee tromela, oħtraħi atkal ſti- pri, liħti naſchi peeſkruħweti riħenam pee ſpeekeem. Tapeħz ka papreekſchu minetaħs maſchineſ naſchi ir loħti gruħti iſtrinami un peelee- kami, ir ari ſchi paħikuſi oħtraĵai pakala, pee kuraſ ſchiſ darbaſ ir padaramaſ daudi weeglaki. Beſ tam weħl peħdeĵā paĵeħr maſak darbaſpeħka un ſtraħdā loħti labi. Šchiħſ maſchineſ war greeſt ar roħkaħm, ſirgeem waj ari ar twaiħa-ſpeħku.

Salmuſ paſneediſ naſcheem 2 rulli. Dſe- lonainee rulli ir arween labaki, kā rantainee. Maſchinei waijag buħt tā taiſitai, ka war greeſt eħſekuſ peħz paħiſchanaſ, garaħuſ waj iħſakuſ. Ir deewſgan, kad war greeſt 3 ſorteſ eħſeku. Preekſch aiħahm waijag greeſt $\frac{3}{4}$ zellaſ, preekſch ſirgeem $1\frac{1}{4}$ zellaſ un preekſch goħwiħm $1\frac{3}{4}$ zellaſ garaħuſ. Iħſakuſ eħſekuſ doħt nebuħtu pareiſt, jo zaur tam lohpi dabu weħdera kaiħti. Kad maſchine toħp pareeſt tu- reta, ta tiħ aħtri neſadiħſt un ſtraħdā it labi. Tapeħz griħam ari ſchi paſneegt kaħda maſchinu ſabrikanta padohmu, kā ar maſchineħm ja-apeetaħs.

Kad eħſeku maſchineſ ir kaħdu laiħu bruħke- taſ, tad taħs weetaſ, kuraſ jaſmeħrē, pee-eet daudiſreiſ jeb ari kaħru reiſ pilnaſ ar eħkaſ at- liħumeem un putekkeem. Šchiħſ waijag ar- ween pa laiħam iſtiħriħt; žitadi ir maſchineſ gruħtaſ pee greeſchanaſ un diħſt jo ſtipri. Tiħ- riſchanaſ darbaſ ir iſdaramaſ ſchahdā wiħſē:

Waijaga atſkruħweħt wiſaſ ſkruħweſ, kaſ ſatur leħgeru waħkuſ, iſnemt riħeni un žitaſ weegli atrnemamaħs leetaſ, un wiſaſ weetaſ, kā leħgeruſ, aſiſ un kēmjū riħeħuſ, apleet ar pe-

troleju. Tahdas weetas, kas ir par daudš netihras, waijaga isdedfinaht. Behz tam, kad ir dedfinahts, waijaga atlikumus ar birsti waj slohtu noslauzihit un to, kas naw no maschines atnemams, ar nasi nokasihit un tad noslauzihit. Kad wifas zitas leetas ir no maschines atnemas, waijag rulleem, kas well salmus eefschâ, weegli greeftees. Maschini fastahdoht jaluhko us tam, ka nepahrmaina lehgeru wahkus, jo tad newar effu labi eeleet. Lehgerus waijag peefkruhweht tik zeeti, ka maschine neklab, bet tomehr bes smehrefchanas weegli greefchahs. Maschine jasmehre ar maschines effu, waj ari ar $\frac{2}{3}$ beeschu effas un $\frac{1}{3}$ petrolejas. Ja smehres zaurumi naw aistaisami ar ihpafchu wahku, tad tohs waijaga aisbahst ar kohka pulkeem. Kemju- un tohbu ritenus newaijaga smehreht, jo tas nedara maschini weeglaku, bet tik pataisa ritenus netihrus.

Leelakâ leeta pee effeku maschines ir ta, ka naschi ir asi, un ir ari pareisi un kâ waijadfîgs peelikti. Pee naschu trihfchanas janem smalka un afa galoda. Trinohit ir jatur nascha sohbi arween galodai eepretim un jatrin labi flihipi. Behz tam waijaga naschus pee smalkakas galodas uswilkt.

Tapehz ka pee naschu trihfchanas waijaga deewsgan ismanibas, jaleet pee fchi darba arween tas pats zilweks, lai tas ar fcho darbu dabu eemanitees. Kad naschi ir labi trihti, tee war weenu deenu eet bes trihfchanas.

Pee naschu peelikfchanas jaluhko us tam, ka tee par daudš netrinahs gar maschini. Ja naschi ir tã peelikti, ka salmus pareisi greefch, waijag mehginahit wehl maschini greeft tapat tufschu. Kad greefchoht naschi isdohd flaidru flaanu un nekur nekerahs, tad tee ir labi peelikti. Ja naschi ir par daudš sadilufchi, tad tohs wairs newar tã peelikt, kã jaunus. — Daudfreis ir ari pee effeku maschinehm waina zitur meflejama. Gadahs, ka ritena lehgeri ir isdilufchi, un ritenis war no weenas pufes us ohtru fchauditees. Schai wainai war libdseht zaur tam, kad lehgerus isohdere ar ahdu, waj blafus lehgerim aptim ap asi resnu drahti.

Effeku maschines strahdã wislabaki tad, kad ne-eleef par daudš, nedf ari par mas salmu waj feena. Kad tohp eeliks par mas, newar naschi salmus pareisi nogreeft un effeki ir flikti; kad atkal eeleef par daudš, ir maschine grubti greefchama, un daudfreis pat ta newell wairs salmus eefschâ. Pee eelikfchanas waijaga lizejam waijadfîgo mehru — tã fakohit — ar rohlahm manihit.

Kas jadara gurkus isaudsejohit un eetaisohit, lai tee buhtu ihsti smekigi.

Gurki peeder pee wihfchu augeem un naw no dabas tahdi augi, kas spehz gar semi steeptees tahlu prohjam. Zaur tam, ka augteem ja-guk us semes, teem eefuhzahs eefschâ daudš mitruma no ahrenes un padara tohs nesmekigus. Jhfee gurki ar ruhfas flekeem ir eefuhkufchi daudš tahdas fulas un tã jau augohit saudejufchi lohti daudš no fawa labuma. — Gurki ir nahkufchi is flitahm semehm, un tapehz teem flahde muhsu aufstais gaisf daudš wairaf, un mitrums tohs samaitã stipraki, nekã Italijã, Spahnijã un Franzijã. Behz zefotaju leezinafchanas — tur esohit gurki daudš gahrdati, nekã pee mums. Ja mehs gribam isaudseht smekigus un labus gurkus, tad mums tohs waijag fargahit no aufstuma un flapjuma. Scho mehs waram panahit zaur tam, ka teem nelaujiam guleht us semes, bet eetaisam tã, ka tee aug karadamees gaisã. Sapratigi dahrsneeki faka, ka gurkeem waijagohit peedurt flahit schagarus, gar kureem tee lai tinahs us augfchu. Lai gan tapehz ne-aug wairaf augtu, nekã kad stihgas guk pee semes, bet gurki ir daudš leelaki un smekigaki. Leelõs dahrsõs tas buhs gan grubti isdarams, bet masõs buhs it derigi, un ihpafchi preefsch teem gurkeem, no kureem grib audseht sehflas. Wislabakã weeta preefsch gurku audsefchanas ir feenmale, kur eefpibd rihta- un pusdeenas faule. Winus war stahdiht tapat un tai pafchã laikã, kura jau mehds gurkus stahdiht, un wehlat wihites peeseet pee laktu schohga. Schahdã wihse audseti gurki isaug gari, isflatahs tumsch-faki un ir lohti smekigi. Kur gurki

tohy stahditi dahrsä dohbës, war us dohbi cetai-
sibt flihpu lattu sehtinu, kahdu pehdu nohst no
semes. Us scho usleef gurku wihtes tä, ka
augli war karatees us leiju. Schahds schohgs
ir, sinams, labaks nekä schagari, jo schagarus
wehjsch kustina un flahde pascheem gurkeem.
— Preeksch fehklas waijag atstahd arween tohs
labakohs un smukakohs gurkus, lai tee eenah-
kaks. Us schahdu wiht audseti gurki nekad
ne-ismehrtifees. Ka tas pateesi tä ir, peerahda
schahds peedstihwojumis: Kahds gurkis bij pee-
feets par semu, tä ka gurka gals safneedsa driht
ween semi. Gurkis ne-auga wairs garumä,
bet gals tapa resnis un issklatijahs ka bumbeere
un bij bahls, kurpreti ziti gurki, kas auga tai
paschä wihtë, bij kohfchi saki.

Ja gurkus grib cetaisibt, tad tas jadara
schahdä wihtë: Kad gurkus nonem, tohs wai-
jag papreeksch noslauzihd un tad nolikt faufä
weetä, lai stahw 24 stundas. Tad waijag nemt
ohsola muzinu waj wihtna-enkuri un tur gurkus
eepakht schahdä wihtë: papreeksch janoleef
kahrta kirschu lapu un smalki sagreestas dilles.
Tad janoleef kahrta gurku, zitu pee zita. Behz
tam jaleef atkal lapas, ka papreeksch, un tad
gurki, lihds trauks ir pilns. Tad waijag us-
wahriht uhdeni un tam peelikt tikdauds fahls,
zil ir waijadstigs pee siwju nowahrischanas.
Kad uhdens ir atdsiss, japeeleij us 5 stohpeem
uhdena 1 stohps wihtna-etika. Uhdens ja-eeleij
zaur spundi traukä un trauks jatur faufä,
wehjä weetä tik ilgi, lihds gurki ir noruhguschti.
Kad tas ir notizis, ja-uspilda trauks no jauna
ar stipru fahls-uhdeni, ja-aistaisa zeeti un ja-
noleef pagrabä. Zil pa 4 nedetahm waijag
gurku traukus apstatiht, waj uhdens naw no-
kritis. Ja tas buhtu notizis, waijag atkal no
jauna uspildihd fahls-uhdeni un par wirku fa-
krahjuschohs netihrumus nonemt. — Tä cetai-
siti gurki war stahweht wefelu gadu un ir lohti
smeligi. — Kad gurkus cetaisohd peeleeft flahd
wenkaku-sahli (Fenchel-Kräuter), tad tee ir wehl
labaki.

Sahgu flaidas preeksch pudetu tihrischanas.

Netihras pudeles warohd istihriht jo labi,
kad pudeles eeleijohd druszin uhdena un tad
eeberohd sahgu flaidas. Ja to darohd wairaf
reisas, warohd istihriht pudeles, kuras ir biju-
fchas pat smirdofchas leetas eelschä.

Preeksch kam war bruhkeht ohlu tschaumalas?

Zkatträ fainneezibä tohy ohlas (pauti) lee-
tatas, bet tschaumalas sweesch pee malas. Tas
ir lohti nepareisi, jo tschaumalas fatur ohgtu-
flahbus kalkus, un ar teem war barohd wistas,
zuhkas un telus. Tschaumalas stiprina lohpeem
kaulus un wistas dehj jo labi. Semkohppi wa-
retu tahdä wihtë isleetaht ne ween tschaumalas
no paschu fainneezibä patehretahm ohlahm, bet
waretu tahs ari wehl nemt no pilfchtneekem,
kur tahs pee kanditereem daudsreis redsam kau-
dschm gukam.

Sainneezibas druffas.

Augku-lohkeem pee pascha zelma mehslus
list, naw wisai pareisi; jo kohks uskem sawu
baribu tik zaur sawahm smalkajahm saknitehm.
No wezuma nespehzigus un tamdeht mas aug-
ligus „augku-lohkus“ war zaur tam atkal stip-
rinahd un augligus dariht, ja kahdas 3—4
pehdas no zelma atstatu kadur ar meetu wairaf
zaurumu un tanis tad pamasam eeleij kahdus
2 lihds 4 spannus strutu. Nederigi, pat flah-
digi ir preeksch augku-lohkeem, ja semi aproh-
loht ap zelmu ar kalnu usmet. R.

Gaku warohd jo ahtri sawahriht mihtu, kad
ik us 3 mahrzinahm gakas eeleijohd katlä 2 ka-
rotos brandwihna. Peeleef waijaga tik tad,
kad katlis jau ir noputinahts un ihsti stipri wah-
rahs. Pat gaku no wezeem lohpeem warohd
us schahdu wihtë jo ahtri sawahriht, un no
brandwihna smakas ne-efohd pee ehdeena nekäs
manams. R.

Latw. Awischnu redaktors: J. Weide.

No zensures atwehlehts. Nihgä, 20. Septembei 1881.

Drukhts pee J. W. Steffenhagen un dehla.